

Čj. UOOU-07023/15-11

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 20. listopadu 2015 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad účastníka řízení, Společenství vlastníků jednotek pro dům čp. 68, ul. Hradební, Příbram I., se sídlem Hradební 68/261, 261 01 Příbram, IČ: 24711225, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-07023/15-5 ze dne 26. srpna 2015, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) a i) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s provozováním kamerového systému bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, Společenství vlastníků jednotek pro dům čp. 68 ul. Hradební, Příbram I, se sídlem Hradební 68/261, 261 01 Příbram, IČ: 24711225, doručeno dne 9. července 2015. Podkladem pro zahájení správního řízení byl protokol o kontrole čj. UOOU-11184/14-22 ze dne 14. května 2015 pořizovaný inspektorkou Úřadu JUDr. Jiřinou Rippelovou a spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 5. ledna 2015 až 7. května 2015.

Ze shromážděného materiálu vyplývá, že o instalaci kamerového systému bylo rozhodnuto na shromáždění vlastníků bytových jednotek dne 15. ledna 2013, kdy s instalací vyslovilo souhlas 55,1% všech vlastníků. Dále z dodaných dokumentů účastníkem řízení vyplývá, že kamerový systém byl dokončen ke dni 1. července 2013, k předání a fyzickému převzetí došlo dne 20. července 2013. Účastník řízení od této doby zpracovával osobní údaje obyvatel domu mj. prostřednictvím 4 kamer kamerového systému, umístěných u předního vchodu, na chodbě u předního vchodu v domě a u zadního vchodu, přičemž byl monitorován prostor přímo před vchodovými dveřmi a domovními zvonky, prostor u poštovních schránek a výtahů, chodba vedoucí ke schodišti k zadnímu vchodu, a prostor zadního vchodu, a to bez souhlasu subjektů údajů. Všechny kamery pořizují záznam, který je uchováván 7 dnů. Oznámení o zpracování osobních údajů podal účastník řízení Úřadu dne 26. ledna 2015, přičemž na tuto povinnost byl upozorněn kontrolujícími v rámci ústního jednání a místního šetření konaného dne 14. ledna 2015.

Správní orgán prvního stupně na základě výsledků šetření dospěl k závěru, že účastník řízení prostřednictvím uvedených kamer zpracovával v období nejméně od 20. července 2013 do 14. ledna 2015 osobní údaje obyvatel bytů, aniž by k tomu disponoval některým z právních titulů uvedených v § 5 odst. Zákona č. 101/2000 Sb. Dále účastník řízení

neoznámil před 20. červencem 2013 Úřadu zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému provozovaného v bytovém domě, čímž porušil povinnost dle § 16 zákona č. 101/2000 Sb.

Dne 26. srpna 2015 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí čj. UOOU-07023/15-5, v němž konstatoval, že účastník řízení spáchal správní delikt podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez právního titulu, a správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nesplnil oznamovací povinnost podle zákona č. 101/2000 Sb., za což mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. uložil pokutu ve výši 13.000 Kč.

Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 28. srpna 2015 a následně, ve stanovené lhůtě, byl dne 9. září 2015 podán k poštovní přepravě rozklad účastníka řízení ze dne 3. září 2015.

V rozkladu účastník řízení uvádí svůj nesouhlas se závěrem Úřadu, že se dopustil deliktů, které jsou mu přisuzovány. Smyslem instalace kamerového systému byla dle účastníka řízení pouze a výlučně prevence proti kriminalitě. Konstatuje, že v objektu docházelo v minulosti k opakovaným poškozování majetku trestnou činností neznámých pachatelů, které již doložil. Upozornil na další poškození (srpen 2015 – poškození jízdního kola, žádost Policie ČR příkládá v příloze). Uvádí, že kamerový systém v první roli plní preventivní funkci a v druhé řadě funkci důkazní pro orgány činné v trestním řízení. Dle účastníka řízení je kamerový systém v budově zcela nepochybně nezbytný pro ochranu práv a právem chráněných zájmů, dochází k útokům na majetek patřící všem obyvatelům domu. V daném případě zájem na ochranu majetku nepochybně převyšuje nad zájmem na ochranu soukromí osob. Žádá proto o zrušení napadeného rozhodnutí.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací orgán úvodem sice nepopírá preventivní a důkazní funkci kamerového systému, ale upozorňuje, že tento systém je možné použít až tehdy, kdy jsou méně invazivní prostředky neúčinné. Účastník řízení instalaci kamerového řízení odůvodnil opakovaným poškozování majetku, přičemž tato skutečnost byla doložena během předchozí kontroly Úřadu (poškození plastových dvoukřídlých dveří ve společných prostorách v roce 2009 a 2011, rozliti zápachající tekutiny u dveří do kočárkárny v suterénu domu v roce 2011).

Zpracování osobních údajů za účelem ochrany majetku či jiných práv správce či dalších dotčených osob lze obecně provádět na základě právního titulu upraveného v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Již z tohoto ustanovení zákona však vyplývá povinnost provádět zpracování způsobem, který není v rozporu s právem subjektů údajů na ochranu jejich soukromého a osobního života. Jinak řečeno zpracování údajů a jím způsobený zásah do osobností sféry dotčených osob musí být přiměřené sledovanému cíli, jímž je v tomto případě dle vyjádření účastníka řízení ochrana majetku.

Pro aplikaci uvedeného právního titulu je tak nezbytné provést test proporcionality, tj. posoudit kritérium vhodnosti, kritérium potřebnosti a kritérium porovnání obou v kolizi stojících práv – práva na ochranu majetku a práva na ochranu soukromí. K jednotlivým kritériím pak odvolací orgán uvádí následující:

Kritérium vhodnosti lze v daném případě považovat za naplněné, kamerový systém lze obecně považovat za vhodný prostředek na ochranu majetku, byť sám dokonání poškození majetku nezabrání.

Kritérium potřebnosti porovnává zvolený prostředek k ochraně jeho základních práv s jinými v úvahu připadajícími opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod, respektive zasahujícími do konfliktních práv

v menší míře. V daném případě odvolací orgán uvádí, že toto kritérium nebylo splněno. Odvolací orgán odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle kterého: „*Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že k instalaci kamerových systémů, s ohledem na jejich povahu a zásah do osobní integrity osob, je možné přistoupit až tehdy, pokud už veškeré méně invazivní prostředky selhaly anebo by nebyly schopny naplnit vytyčený účel, který je sledován. Je zcela nepochybné, že kamerový systém ve srovnání s jinými prostředky (např. personálními, mechanickými), které mohou dosáhnout naplnění účelu žadatelem sledovanými, zasahuje základní lidská práva, a to právo na soukromí a na soukromý rodinný život, která jsou garantována čl. 10 Listiny základních práv a svobod a v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a tudíž i do lidské důstojnosti, z které tato práva vyplývají... Má-li být připuštěn kamerový systém, jakožto prostředek k dosažení určitého účelu -... - je třeba posoudit zejména to, zda tento zasahuje do základních práv a svobod, zda v tom kterém případě dané základní právo a svoboda převáží nad ochranou soukromí, zda tento prostředek je jediný možný a nejvhodnější pro ochranu daného zájmu, resp. zda neexistuje jiný prostředek, který by daného účelu byl rovněž schopen dosáhnout, a to buď bez zásahu do základního práva na soukromí (viz výše) nebo s menší mírou, jakož i míru proporcionality, tedy zda porušení hodnoty, do které tento prostředek zasahuje – zde do práva na soukromí, resp. lidské důstojnosti a svobody je přiměřený, resp. zasluhuje menší míru ochrany než hodnota, která má být ochráněna – ochrana osob a majetku.*“ (rozsudek sp. zn. 5 As 1/2011).

Účastník řízení neprokázal, že jím zvolené jiné prostředky pro ochranu majetku jsou nedostatečné a neefektivní. V případě bytového domu lze jako dostatečný prostředek ochrany zvolit důkladný přístupový režim do domu, tj. vhodné zabezpečení vchodových dveří do domu, a nepouštění cizích lidí do domu. Je také nutné zdůraznit, že ve sledovaných prostorech se nenachází žádné významné majetkové hodnoty, které by účastník řízení chránil, kamerový systém tak má zřejmě bránit běžnému vandalismu (poškozování zdí, znečišťování společných prostor v domě atd.).

Tomuto účelu poté neodpovídá dle názoru odvolacího orgánu ani třetí kritérium, tj. porovnání obou v kolizi stojících práv. Zde lze odkázat také na stanovisko 4/2004 Pracovní skupiny zřízené podle článku 29 směrnice, dle kterého „*Zásada, že údaje musejí být odpovídající a přiměřené sledovaným účelům, znamená především, že uzavřené televizní okruhy a podobná zařízení pro kamerové sledování mohou být použity pouze podpůrně, tzn.: pro účely, které skutečně odůvodňují použití těchto systémů. Ze zásady přiměřenosti vyplývá, že tyto systémy lze použít v případě, že se jiná opatření směřující k prevenci, ochraně anebo zabezpečení fyzické nebo logické povahy, která nevyžadují pořizování obrazových záznamů, např. použití pancéřových dveří proti vandalismu, instalace automatických bran a kontrolních zařízení, společné poplachové systémy, lepší a silnější osvětlení ulic během noci a podobně, ukáží být nedostatečnými a/nebo nepoužitelnými s ohledem na výše uvedené legitimní účely. Stejná zásada platí také pro výběr vhodné technologie, kritéria pro konkrétní využití daného zařízení a specifikaci opatření ke zpracování údajů, mj. i s ohledem na zásady přístupu k údajům a dobu jejich uchování. Je třeba zamezit např. tomu, aby správní orgán nainstaloval kamerové zařízení v souvislosti s menšími přestupky, např. k vynucování zákazu kouření ve školách a na jiných veřejných místech neb zákazu vyhazování nedopalků cigaret a odpadků na veřejných místech. Jinými slovy, je třeba v jednotlivých případech uplatňovat zásadu přiměřenosti s ohledem na sledované účely, která zahrnuje určitou povinnost minimalizace údajů na straně správce údajů.*“

Na základě výše uvedeného nelze souhlasit s názorem účastníka řízení, že preventivní funkce kamerového systému a zájem na ochraně majetku v tomto případě převyšuje nad zájmem na ochranu soukromí osob. Zásah do soukromí při využití kamerového systému, který zachycuje i prostory bezprostředně před jednotlivými byty, je naopak nutné považovat za mnohem silnější zásah do práv dotčených osob, jak již v napadeném rozhodnutí uvedl i správní orgán prvního stupně. Uvedené míře zásahu do soukromí v tomto případě neodpovídá míra druhého práva - práva na ochranu majetku. Odvolací orgán konstatuje, že správní orgán prvního stupně jasně uvedl, kde a za jakých podmínek je možné kamerový

system provozovat tak, aby jim prováděné zpracování osobních údajů bylo možné opřít o právní titul dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. a rovněž odůvodnil i ochranu soukromí jednotlivce s ohledem na judikaturu v dané oblasti.

Odvolací orgán k účastníku řízení uváděnému preventivnímu účelu zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému uvádí, že uvedený účel, ve spojení s okolnostmi zpracování vylučuje aplikaci § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Ve výše uvedeném testu proporcionality zpracování za preventivním účelem neobstojí ve druhém a třetím kroku, tedy takové zpracování není potřebné (preventivního cíle lze dosáhnout i jinými prostředky, které nezasahují do základního práva na soukromí) ani neobstojí v porovnání závažnosti obou v kolizi stojících práv (v daném případě stojí proti základnímu právu na soukromí zcela hypotetické právo na ochranu majetku, které je třeba dle stěžovatele preventivně chránit, tj. k zásahu do konkurenčního práva reálně ani nedochází).

Po posouzení zmíněných kritérií je tedy provoz kamerového systému, prováděný prostřednictvím kamer v prostorách obytného domu bez řádného právního titulu pro takové zpracování osobních údajů nutno vyhodnotit jako porušení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení v rozkladu uvádí, že považuje za nesprávný skutkový závěr orgánu prvního stupně týkající se obou správních deliktů, za které byl postižen, tzn. i nesplnění oznamovací povinnosti, jímž byla naplněna skutková podstata deliktu dle § 45 odst. 1 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. Toto tvrzení však v rozkladu není nijak odůvodněno, účastník argumentuje pouze ve věci právního titulu pro provozování kamerového systému. Odvolací orgán přesto přezkoumal i otázku správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. V postupu správního orgánu prvního stupně při posuzování této otázky neshledal pochybení, když bylo jednoznačně doloženo, že účastník řízení ve vymezeném období prováděl zpracování osobních údajů, aniž by toto v souladu s § 16 zákona č. 101/2000 Sb. Úřadu oznámil a aniž by na dané zpracování bylo možné aplikovat některou z výjimek z oznamovací povinnosti dle § 18 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Odvolací orgán se rovněž zabýval výší stanovené sankce a dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně výši uložené sankce dostatečně odůvodnil, přičemž zohlednil jak závažnost, způsob, dobu trvání, okolnosti, za nichž k protiprávnímu jednání došlo, tak i následky tohoto jednání, jimiž byl výrazný zásah do soukromí v prostorách bytového domu. Polehčující okolností byla skutečnost, že část obyvatel domu s kamerovým systémem souhlasila, naopak přitěžující skutečností byla doba protiprávního jednání (1 a půl roku) a významný zásah do soukromí. Rovněž tak přihlédl správní orgán prvního stupně k tomu, že účastník řízení spáchal více správních deliktů (zpracování osobních údajů bez právního titulu a nesplnění oznamovací povinnosti). Odvolací orgán proto neshledal důvod ke změně výše uložené sankce.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 2. prosince 2015

JUDr. Ivana Janů, v.r.
předsedkyně

Za správnost vyhotovení:
Daniel Pospíšil